Весткі й Паведамленьні

інфармацыйны бюлетэнь Згуртаваньня "ПАГОНЯ"

Viestki j Paviedamlenni

Сусьветнае сеціва: e-krama.com, pahonia.com
Электронны адрас: viestki@mail.com
✉ P. O. Box 3225, Farmingdale, NY 11735

№ 8 (582)
Жнівень 2014 г.

56-ы Марш Паняволеных Народаў на Мангэтане

На Мангэтане ў нядзелю 13 ліпеня 2014 году адбыўся чарговы, ужо 56-ы, Марш Паняволеных Народаў. Гэтая імпрэза штогод праводзіцца ў рамках Тыдню Паняволеных Народаў, які быў усталяваны, пачынаючы з 1959 году адмысловым урадавым законам, што быў падпісаны прэзыдэнтам Дўайтам Д. Айзэнгаўэрам, і даў пляцоўку эміграцыйным арганізацыям ўцекачоў ад Саветаў для выказваньня нязгоды з расейскім камунізмам. На працягу больш як 50 гадоў пад кіраўніцтвам Камітэту Паняволеных Народаў, на кожны трэці тыдзень ліпеня Нью-Ёрк рабіўся трыбунай масавых дэманстрацыяў і публічных акцыяў амэрыканскіх арганізацыяў чэхаў, латышоў, сэрбаў, палякаў, венграў, украінцаў, славакаў, летувісаў, румынаў, эстонцаў, татараў, казакоў, каўказцаў – словам, прадстаўнікоў усіх краінаў Усходняй Эўропы ды часткі Азіі, якія падгроб пад сябе маскоўскі бальшавізм. У рамках адмысловых мерапрыемстваў Тыдня былі такія акцыі, як пікеты каля савецкіх прадстаўніцтваў у Нью-Ёрку, Лос-Анджэлясе й Вашынгтоне, дэманстрацыя Паняволеных Народаў у 1976 годзе каля Статуі Свабоды на 200-годзьдзе ЗША. У 1988 годзе, на 30-годзьдзе Тыдня Паняволеных Народаў у ягоных цырымоніях узяў удзел прэзыдэнт Рональд Рэйган, які ў сваёй прамове сказаў, у прыватнасьці, такія словы: "Амэрыка ніколі не забудзецца на пакуты паняволеных народаў па ўсім сьвеце, і мы ніколі не перастанем казаць праўду. Вашае змаганьне ёсьць і нашым змаганьнем. Вашая мара ёсьць і нашай марай. І неўзабаве вы зробіцеся вольныя."

Нажаль, чакаць сёньня такіх выказваньняў, а тым больш канкрэтных дзеяньняў у абарону дэмакратыі, ад цяперашняга "кватаранта" Белага дому, сябра тэрарыста Аера, аматара турэцкага дыктатара Эрдагана і "братоў-мусульманаў" Б. Х. Абамы – гэта марная справа. Але тады падтрымка амэрыканскага ўраду была яснай, важкай і недвухсэнсоўнай.

Тады, як і цяпер, актыўны ўдзел у падзеях Тыдня Паняволеных Народаў заўсёды бралі беларускія арганізацыі, асабліва Беларуска-Амэрыканскае Задзіночаньне, а з 2011 году – Згуртаваньне "Пагоня". Сёлета паўсюль луналі бел-чырвона-белыя сьцягі, што прынесьлі сябры Згуртаваньня "Пагоня", якое афіцыйна ўзяло ўдзел у Тыдні, што пачаўся Маршам Паняволеных Народаў. Удзельнікі імрэзы сабраліся а 9-й раніцы каля гатэлю Пляза пры 59-й вуліцы і 5-й авэню. Затым удзельнікі калёнай пайшлі да Сабору сьв. Патрыка пры 50-й вуліцы, дзе адбылося асьвячэньне сьцягоў ды імша за Паняволеныя Народы й вызваленьне іх ад посткамуністычнай тыраніі. Правіў імшу Монсынёр Робэрт Рычы, рэктар Катэдры сьв. Патрыка.

Пасьля імшы ўдзельнікі імпрэзы прайшлі Маршам Паняволеных Народаў па 5-й авэню да 72-й вуліцы ля Цэнтральнага парку. Падчас Маршу гучэлі лёзунгі "Жыве Беларусь!", "Далоў Лукашэнку!", "Лукашэнка мусіць сыйсьці!", "Беларусь – ТАК! Лукашэнка – НЕ!" Скрозь дамінавалі нацыянальныя беларускія бел-чырвона-белыя сьцягі. Маршыруючыя несьлі плякаты "Свабоду палітвязьням", "Далоў Лукашэнку", "Жыве Беларусь".

У Цэнтральным парку адбылося афіцыйнае адкрыцьцё Тыдня Паняволеных Народаў, якое адкрыў уступным словам сп. Яан Куўм, прадстаўнік эстонскай грамады і дзеючы старшыня Камітэту Паняволеных Народаў. Сп. Куўм выступіў з прамовай пра надзённасьць мерапрыемстваў Тыдня цяпер, у сьвятле падзеяў у сьвеце і асабліва ў выніку аднаўленьня агрэсіі расейскага імпэрыялізму ды ісламскага фундамэнталізму ў выглядзе аднаўленьня "халіфату". Была зачытаная праклямацыя ад губэрнатара штату Нью-Ёрк.

Заканчэньне на бачыне 2



Заканчэньне на бач. 3

Ліпеньскі сход Згуртаваньня “Пагоня”

Пасьля Маршу Паняволеных Народаў 13 ліпеня ў Цэнтральным Парку адбыўся ў скарочаным фармаце чарговы ліпеньскі сход Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”. На сходзе старшыня Згуртаваньня Віталь Зайка распавёў прысутным гасьцям пра арганізацыю, яе мэты і прынцыпы. Былі коратка абмеркаванвыя пытаньні арганізацыйнага жыцьця.

Было вырашана правесьці наступны жнівеньскі сход таксама на прыродзе, тут жа ў Цэнтральным парку. Паведамленьне пра гэта будзе распаўсюджана сярод сяброў праз сеціва й е-мэйлы.

Жадаючыя мелі магчымасьць падаць заявы на ўступленьне ў арганізацыю.

Віталь ЗАЙКА

99-я ўгодкі сп. Антона Шукелойца

У суботу 19 ліпеня ў мястэчку Осынінг на беразе Гудзона ў штаце Нью-Ёрк, прайшло сьвяткаваньне 99-х угодкаў аднаго з найстарэйшых дзеячоў беларускай грамады ў Злучаных Штатах, былога старшыні Беларуска-Амэрыканскага Задзіночаньня, ганаровага сябра Згуртаваньня “Пагоня” сп. Антона Шукелойца. Сьвяткаваньне заініцыяваў Уладыка Юры зь Беларускай Аўтакефальнай Праваслаўнай Народнай Царквы, які таксама ёсьць сябрам управы Згуртаваньня “Пагоня”.

Імпрэза адбылося ў яхт-клюбе Осынінгу, на маляўнічым беразе ракі Гудзон. Прысутныя сардэчна павіншавалі юбіляра, і яму былі паднесеныя торт і ганаровая грамата ад БАПНЦ. Надвор’е спрыяла сьвяткаваньню і зрабіла яго надзвычай прыемным.

Віталь ЗАЙКА



Марш Паняволеных Народаў

Заканчэньне з бачыны 1

Ад беларускай грамады выступіў старшыня Згуртаваньня “Пагоня” сп. Віталь Зайка, які прысьвяціў галоўную ўвагу сваёй прамовы патрэбе распаўсюду праўдзівай інфармацыі пра падзеі ў сьвеце, што часьцяком гамуюцца афіцыйна прызнанымі масавымі сродкамі. “Свабода не даецца бясплатна” – гэтую ісьціну адчулі вельмі моцна і балюча ўсе ўкраінскія патрыёты. Нажаль, сёньня сярод нас няма іхных прадстаўнікоў, хоць інфармацыя пра Марш і пра Тыдзень Паняволеных Народаў была разасланая ва ўкраінскія арганізацыі. Старая ісьцна пра тое, што моцнага ворага здолеем перамагчы толькі разам, мусіць, як відаць, быць зноў і зноў усьведамленая кожным новым пакаленьнем народаў Усходняй Эўропы.



Сп. Зайка прысьвяціў частку свайго выступу ўдзелу моладзі ў змаганьні за свабоду й дэмакратыю ў Беларусі. Была прынятая рэзалюцыя, у якой урад ЗША заклікаецца да больш актыўнага ўдзелу ў дапамозе Паняволеным Народам, як прыкладам Украіне – ахвяры пуцінскай імпэрыялістычнай агрэсіі, і асуджаецца тыранія посткамунізму ў сьвеце, і ў прыватнасьці ў Беларусі, дзе рэжым Лукашэнкі застаецца рэліктам несвабоды й рэпрэсіяў на Эўрапейскім кантынэнце.

Прамовы былі зь цікавасьцю выслуханыя прысутнымі, большасьць якіх складалі прадстаўнікі Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня “Пагоня”, ды іхныя сябры і знаёмыя. Падыходзілі паслухаць прамовы таксама шматлікія наведвальнікі парку.

Віталь ЗАЙКА

На здымку: прамаўляе Я. Куўм

“Бо так не бывае на сьвеце, каб былі згублены дзеці…”

SOS CHILDREN'S VILLAGES INTERNATIONAL

Большасьці з нас добра вядома выслоўе з мультфільму “Мама для Маманцяняці”. Я ўпэўненая, што многія бачылі гэты мультфільм. Мяне заўсёды зьдзіўляла, як гэты малы, насуперак усяму і нягледзячы ні на што, шукае сваю матулю. Праз хвалі і вецер да адзінай матулі на сьвеце… І матуля знайшлася. Happy end.

У рэальнасьці ўсё бывае далёка ня так…

Дзеці-сіраты, хто яны? Каму да іх ёсьць справа? Якая будучыня іх чакае? І ўвогуле, ці маюць яны яе? А стаўшы дарослымі, ці будуць яны адчуваць сябе паўнавартаснымі членамі грамадзтва? Давайце, кожны з нас сам сябе запытае: ці задумваліся мы над гэтымі пытаньнямі хоць раз у сваім жыцьці?

Магу сказаць, што 7 з 10 чалавек не задумваліся. Не таму што яны такія абыякавыя – не, такое жыцьцё, усе маюць свае праблемы, свае сем’і, сваіх дзяцей. Але ці могуць дзеці быць чужымі? Проста адным пашанцавала нарадзіцца ў сапраўднай сям’і, а іншым – не. Большасьць, напэўна, скажа: гэта жыцьце, і нічога тут ня зробіш. Я згодная, усё так, і самае простае – закрыць на ўсё вочы і не заўважаць. Альбо спаслацца на тое, што дапамагаць дзецям-сіратам – гэта абавязак дзяржавы. Але дзяржава можа даць толькі матэрыяльны мінімум, а хто дасьць любоў, цяпло, спачуваньне? Дзеці, якіх ня любяць, становяцца дарослымі, якія ня могуць любіць.

Не люблю статыстыку, але яна рэч упартая. Прывяду пару лічбаў. На пачатак 2010 году ў Беларусі налічвалася 4,5 тысячы дзяцей-сіратаў, 21,4 тысячы дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў. Запытаецеся, чаму такія састарэлыя дадзеныя, толькі за 2010 год? Справа ў тым, што гэтая інфармацыя стала закрытай. Упэўнена, што сёньня гэтыя лічбы яшчэ большыя.

Толькі ўявіце, амаль 30 тысяч дзіцячых жыцьцяў, да якіх амаль нікому няма справы. Так не павінна быць, тым больш у сучасным грамадзтве. Практыка пазала, што за кожныя 3 месяцы, праведзеныя дзіцём у інтэрнаце, яно адстае на месяц у разьвіцьці ў параўнаньні зь дзіцём, якое выхоўваецца ў сям’і.

Цяпер дзіцячым дамам інтэрнатам існуе альтэрнатыва – гэта SOS дзіцячыя вёскі. Такая вёска складаецца зь некалькіх дамоў, у якіх пражывае адна сям’я: SOS-мама і 6-8 дзетак-сіротаў. Таксама на кожны з двух дамоў ёсьць няня, якая дапамагае SOS-маме. Каб стаць SOS-мамай трэба прайсьці спэцыльныя 7-месячныя курсы.

Як у звычайнай сям’і, SOS-мама клапаціцца і выхоўвае дзяцей, вучыць іх усяму, што можа спатрэбіцца у самастойным жыцьці: пачынаючы з гатаваньня ежы і да правілаў паводзінаў у грамадзтве. Дзеці з SOS дзіцячых весак наведваюць звычайныя дзіцячыя садкі і школы, што садзейнічае іх адаптацыі у грамадзтве.

Яшчэ адно вельмі важнае адрозненьне SOS дзіцячых весак ад інтэрнатаў у тым, што родных братоў і сясьцер тут ніколі не разлучаюць, нават калі яны рознага ўзросту.





Здымкі зь беларускіх SOS дзіцячых вёсак

Першая SOS дзіцячая веска была створаная ў 1949 годзе ў Аўстрыі для дзетак, якія страцілі бацькоў падчас 2-й сусьветнай вайны. Заснавальнік арганізацыі Герман Гмайнэр лічыў, што калі ён здолее пабудаваць хаця б 3 дзіцячыя вёскі, то пражыў жыцьце недарма.

У Беларусі дзейнічае тры SOS дзіцячыя вескі. У 2005-м годзе “мамы” SOS дзіцячых весак былі ўзнагароджаныя прызам “Women’s World Award”.

P.S. “Чалавек жыве ў сваіх учынках, а ня ў целе. Чалавек – гэта ягоныя ўчынкі, і няма іншага цела”. Усе мы родам зь дзяцінства, толькі ў адных гэта яркія, радасныя ўспаміны, а ў іншых гэта пяцьдзесят адценьняў шэрага. Пяцьдзесят адценьняў шэрага і НАДЗЕЯ. Надзея на нас з Вамі, на тых, хто гатовы працягнуць руку дапамогі дзецям, нашым дзецям. У нас з Вамі ёсьць шанец зьмяніць хаця б адно чалавечае жыцьцё да лепшага. Выбар заўсёды за намі!

Цяпер зьбіраецца дзіцячае адзеньне і цацкі для дзетак-сіротаў у SOS дзіцячых вёсках Беларусі. Калі маеце жаданне і магчымасьць дапамагчы, будзем Вам вельмі ўдзячныя. Кантактуйце: **Тацяна Саланко *tatsianasalanko@gmail.com*, *(347) 614-9316*; Яўген Іванюк *(609) 408-8565*.**

Тацяна САЛАНКО

"Галгатня пра ЗыШыА"

Пасыўнасьць vs. пасыянарнасьць

А ў нас калгас. Правінцыя. Савок. Дошкамі забітая дзярэўня. Вось чаму можна пазайздросьціць у амэрыканцаў, дык гэта адчуваньня гонару і любові да свайго месца. Не, ня столькі да нейкай абстрактнай Амэрыкі ў цэлым і нават не да больш рэальнага, канкрэтнага штату, колькі да так званай сваёй малой радзімы. А пад паняткам малой радзімы кожны мае на ўвазе нешта іншае – сямейны клян, царква, вуліца, вёска, мястэчка, часам графства (county) – прыкладны адпаведнік беларускага раёна. Усё вышэйназванае зь лёгкасьцю можна было б замяніць адным паняткам – community – ня блытаць з камунай! Адчуваньне супольнасьці, прыналежнасьці да канкрэтнай грамады сваіх, такіх як ты, людзей, гатовых ня толькі браць і чакаць, але часам таксама даваць і рабіць. Усё гэта гучыць пампэзна, але ў рэчаіснасьці мае вельмі канкрэтнае ўвасабленьне і ўплыў на найбліжэйшае атачэньне.



Падлетак распытвае мяне пра ровар, на якім я прыехаў у спартзал. А ровар у Мідўэсьце (Сярэднім Захадзе) – гэта ў асноўным або дзіцячая забаўка, або транспартны сродак дзівакоў і некаторых замежнікаў. Апошнія дзьве групы часам складана адрозьніць адну ад другой. Я цярпліва, як госьцю належыць, адказваю малому на ягоныя пытаньні пра хуткасьць ровара і ўсё падобнае. Праз нейкі час малец прыходзіць да ўпэўненай высновы, што я ангелец. Я ані пацьвярджаю, ані аспрэчваю, бо гэта не з прычыны на каралеўскі акцэнт, а таму што ў Амэрыцы кожнае падазронае вымаўленьне мае шанец трапіць пад цэтлік ангельскі, ірляндзкі, радзей аўстралійскі.

– Як вам падабаецца наша мястэчка?

– Падабаецца, – назіраю за рэакцыяй, – вельмі падабаецца, – дадаю на ўсякі выпадак, каб не было сумневаў.

– Дзякуй, сэр, – цалкам зьбівае мяне з панталыку хлапчук і задаволены перастае закідваць мяне новымі пытаньнямі.

Нішто сабе, думаю, круцячы пэдалі па дарозе дадому і намагаюся ўявіць аналягічную сытуацыю ў Беларусі. Безпасьпяхова.

Іншым разам распавядаю знаёмай выкладчыцы аб тым, якія рэчы мне ў Амэрыцы не падабаецца, што яе раздражняе і абурае. Яна цярпліва выслухоўвае доўгую чараду маіх, часам пасьпешлівых, часам, на маю думку, прадуманых, назіраньняў. Урэшце, цалкам абураная, не вытрымлівае і кажа: "Why don't you leave it, if you don't like it!"

Карацей кажучы, ёсьць з чаго пасьмяяцца, але ёсьць чаму і павучыцца, як беларусам, так і ўсім эўрапейцам, дарэчы...

Віталь ВОРАНАЎ

Уплаты ў Згуртаваньне Ñëîâàê³ é âõâÿðàâàíü³:

А. Вераб'ёва	60
С. Голуб	60
В. Зайка	60
Р. Каток	60
К. Ліпская	60
К. Мельнікава	60
М. Можджэр	60
Г. Мураўёва	60
А. Няўзорава	60
Я. Стэцко	60
В. Шаўчэнка	60

Усім шчыры дзякуй!

*Паважаныя **Т. Асташка, Я. Бандарык, А. Генечка, У. Жлукцёнак, В. Мытнік, М. Папкова,** калі ласка, паведаміце рэдакцыі вашыя дакладныя паштовыя адрасы.*

Наступны сход

Беларуска-Амэрыканскага Згуртаваньня "ПАГОНЯ"

адбудзецца ў суботу **9 жніўня 2014 г.** на прыродзе ў Цэнтральным парку на Мангэтане.

Збор **а 10.30 раніцы** на скрыжаваньні ***72-й вуліцы і 5-й авэню*** пры ўваходзе ў Парк.

Сход пройдзе на пагорку ля возера з чаўнамі ***(The Lake with Boating)*** на поўнач ад ***Terrace Drive***.

Уплаты ў аддзел шліце на адрас:

P. O. Box 572
New York, NY 10113

Чэкі выпісвайце на імя *Viktar Yedzinovich.*

Ахвяравалі на выданьне бюлетэня *Весткі й Паведамленьні*:

А. Вараб'ёва	30
В. Зайка	30
Р. Каток	30
К. Ліпская	30
К. Мельнікава	30
М. Можджэр	30
А. Няўзорава	30

Шчыры дзякуй!

*Падпісацца на бюлетэнь могуць усе зацікаўленыя даслаўшы аплату гадавой падпіскі (**$30**) на адрас:*

Marat Klakotski
P. O. Box 3225
Farmingdale, NY 11735

*Чэкі з адзнакаю **"Весткі"** выпісвайце на імя скарбніка Згуртаваньня "Пагоня" **Viktar Yedzinovich**.*